

повордъ да се пробуди въодушевение и жажда за мъсть къмъ турцитѣ дава особено оттеглянето на Хуршидъ паша отъ Морея и заминаването му да обсажда Али паша въ Епиръ, следъ като е събралъ извънреденъ и тежъкъ данъкъ. Възстаницитѣ обграждатъ на 4 април 1821 г. слабо защитения главенъ градъ на Месения, Каламата, избиватъ или заробватъ турския гарнизонъ и издаватъ позивъ „къмъ всички цивилизовани народи на Европа“, за да изпросятъ помошъ за освободителното дѣло. Въ сѫщия денъ войводитѣ Заемисъ, Лондосъ и др. нападатъ на северъ града Патрасъ, водейки тълпа отъ селяни, въоржени съ пушки, коси, вили и ножове, подпалватъ турската махала, избиватъ можество мохамедани и побиватъ кръстъ надъ черквата Св. Георги. Тѣ обявяватъ въ прокламацията си, връчена и на европейските консули, че въ този денъ е родена гръцката свобода.

Възстанието се шири по цѣлия Пелопонезъ, то се разгаря и по островитѣ. И навредъ се носи повикътъ: „Смърть на турцитѣ!“ Изстѣпленията, подклаждани отъ въковна ненавистъ, нѣматъ граници. Нищо не може да обуздае страститѣ, да внесе мѣрка въ насилие и разорение, — и това ще ползува най-малко гърцитѣ, тѣй като и турцитѣ ще прибѣгватъ после до сѫщата страшна разплата, възбудила възмущението на Европа. Островитѣ, на първо място Псара, Хидра и Специя, съ тѣхното заможно моряшко население, въ жилитѣ на което тече и доста албанска кръвъ, не оставатъ по-назадъ отъ Морея. Тѣ издигатъ презъ м. априлъ гръцкото знаме, отслужватъ молебенъ за свободата и въоржаватъ флотата си, подъ команда на капитанъ Томбазисъ. Тази флота брои до 170 кораба, съ около 7000 души и стотина бойни ордия. Тя обхожда презъ м. май Егейско море, напада нѣкои укрепени пунктове, плячкосва турски кораби и пристанища, повдига Цикладитѣ и Спорадитѣ за възстание. Сѫщо и на островитѣ Самосъ и Критъ настѫпва бунтовно раздвижване, съпроводено отъ кървави нападения надъ изплашеното и безпомощно турско население.

Първите вести за станалото въ Ромъния и Гърция извикватъ необикновенъ смутъ въ Цариградъ. Никой тукъ не е вѣрвалъ, че е възможна подобна изненада. Отговорнитѣ политици, съ свойствената си ориенталска безпеченостъ, сѫ взи-